

Ekstraopgaver...

# Ord, udtryk og betydning

NIVEAU 2

## ■ EKSTRAOPGAVE 1

### Ens eller forskellig!

Undersøg ordene her, og sæt:

- streg under *synonymer*
- prikker under *antonymer*
- bølgestreg under *homonymer*.

styring tankerække sigte kredser kapitel profession angreb  
ledelse grov disk udmattet hinder offentlig forvar krubber svag  
association roterer privat amatør afsnit ... det bokse

Skriv sætninger, der viser betydningen, af de fem homonyme ord fra kasse

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_
4. \_\_\_\_\_
5. \_\_\_\_\_

## ■ EKSTRAOPGAVE 2

- Tyv tror, at hver mand stjæler.
- Man bliver ofte skudt af de kugler, man selv støber.
- Når forandringens vinge rammer, bygger nogle læhegn, andre bygger vindmøller.

Skriv forklaringer til ordsprogene v. stikord. Drøft jeres svar i klassen.  
Prøv også selv på andre ordsprog.

## ■ EKSTRAOPGAVE 3

### Sproghistorie

Den første danske trykte bog er Kimkrøniken fra 1492.  
Heri kan man bl.a. se, at både *lyd*, *stavnin* og *staving* er forandret gennem tiden frem til i dag.

Eks.: syer → siger (lyd), wthen → viden (stavnin), ieg → jeg (staving), erffde → arvede (udsagnsord)

Hvad tror du disse ord fra vikingetiden/middelalderen betyder? Brug dit "sprogøre".

skogh (navneord, middelalderen): \_\_\_\_\_ gripæ (udsagnsord, middelalderen): \_\_\_\_\_

kaghæ (navneord, middelalderen): \_\_\_\_\_ djur (navneord, 1600-1700-tallet): \_\_\_\_\_

bjude (udsagnsord, 1600-1700-tallet): \_\_\_\_\_ sjunge (udsagnsord, 1600-1700-tallet): \_\_\_\_\_

qvinder (navneord, 1600-1700-tallet): \_\_\_\_\_ sprøyter (navneord, 1600-1700-tallet): \_\_\_\_\_

mæth logh skal land bygiæs ... (fortalen til Jyske Lov, Valdemarr Sejrs 1241): \_\_\_\_\_

## ■ PROFESSOROPGAVEN



### Urnordisk

Fra det gamle urnordiske sprog har vi rester af ord på redskaber og våben fra jernalderen (omkring 500 e. Kr.). Undersøg "det urnordiske sprog" på biblioteket og på nettet, og hvor der ellers er mulighed for det.

Lav en kort fremlæggelse, hvori du redegør for det urnordiske sprog med sprogeksempler og en kort forklarende tekst.